

Vammaispalvelujen ajankohtaiset

Vammaisneuvosto 5.12.2024

Palvelualuejohtaja Seija Kärkkäinen

Vammaispalveluiden TAE 2025
Perhe- ja vammaispalveluiden
lautakunta 21.10.2024

Vammaispalvelut 1PA220

VAMMAISPALVELUT 1PA220					Ero TA25-		Ero TA25-	
	TP2023	TA2024	TOT Q3 2024	TAE2025	TP23	Muutos %	TA24	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	9 031 867	6 021 433	5 876 195	9 665 022	633 155	7,0 %	3 643 589	60,5 %
Myyntituotot	1 415 231	458 889	703 489	1 375 895	-39 336	-2,8 %	917 006	199,8 %
Maksutuotot	7 016 900	5 426 823	4 727 737	6 058 205	-958 695	-13,7 %	631 382	11,6 %
Tuet ja avustukset	1 910		28 676	36 057	34 147	1787,8 %	36 057	
Muut toimintatuotot	597 826	135 721	416 293	2 194 865	1 597 039	267,1 %	2 059 144	1517,2 %
TOIMINTAKULUT	-119 223 156	-110 896 656	-95 720 610	-135 049 441	-15 826 285	13,3 %	-24 152 785	21,8 %
Henkilöstökulut	-27 127 537	-27 286 959	-21 251 258	-31 687 186	-4 559 649	16,8 %	-4 400 227	16,1 %
Palvelujen ostot	-73 595 132	-65 420 068	-58 473 819	-81 272 574	-7 677 442	10,4 %	-15 852 506	24,2 %
Aineet, tarvikkeet	-985 516	-913 644	-651 392	-872 176	113 340	-11,5 %	41 468	-4,5 %
Avustukset	-17 454 037	-17 226 933	-15 305 069	-21 211 615	-3 757 578	21,5 %	-3 984 682	23,1 %
Muut toimintakulut	-60 934	-49 052	-39 072	-5 890	55 044	-90,3 %	43 162	-88,0 %
TOIMINTAKATE	-110 191 289	-104 875 223	-89 844 415	-125 384 419	-15 193 130	13,8 %	-20 509 196	19,6 %

Toimintatuotot kasvavat 60,5 %

- Vuoden 2024 talousarviosta puuttui myyntituotot muilta hyvinvointialueilta ja iso osa vuokratuotoista (eivät sopineet tuloraamiin). Lisäksi kuljetusten omavastuuosuudet nostavat tuottojen määrää.

Toimintakulut kasvavat 21,8 %

- Asumispalvelujen kilpailutetut hinnat + 20 %, hoitorinkien siirto ikääntyneiden palveluista, palkankorotukset hitu-muutosten vuoksi, varautuminen VpL:n uusiin palveluihin ja omaishoidon tukeen määrärahavaraus tiedossa olevan tarpeen mukaisesti
- Talousarvion laadintavaiheessa on tehty sopeutustoimista taloudellisuus- ja tuottavuussuunnitelma, mikä edistää talousarvion toteutumista. Suunnitelman toteutumista seurataan kuukausittain.

Henkilöstölisäykset

- Uuden vammaispalvelulain aiheuttamaan työmäärän lisääntymiseen varaudutaan vammaispalvelukeskuksissa kahden uuden sosiaalityöntekijän viralla 1.4.2025 alkaen
- Toimialojen väliset siirrot
  - Yhden lääkärin resurssi siirtyy erityispalveluista vammaispalvelujen osaamiskeskukselle
  - Lasten hoitorinkien järjestämistä vastuun siirtyessä ikääntyneiden palveluista vammaispalveluihin siirtyy henkilöstöä 7 vakinaista ja 4 määräaikaista työntekijää
- Ympäri vuorokautista asumispalvelua tuottavien yksiköiden henkilöresurssia on lisättävä yhteensä 7 ohjaajalla
  - Yksiköiden asiakasrakenteen muutos vaatii lisäresurssia turvallisen hoidon ja hoivan takaamiseksi
  - Päiväkierron paikkaluvun kasvu viidellä asiakaspaikalla
- Talouden sopeuttamistoimeenpiteenä oman tuotannon lisääminen (yhteisöllisen asumisen yksikkö 10 asiakkaalle ja ympärivuorokautisen asumisen yksikkö 10 asiakkaalle) edellyttää henkilökuntaresursseja, mikä tuodaan erikseen päätettäväksi

Vammaispalveluiden toiminnan painopisteet

- Asumispalveluiden tuottamisen painopiste ympärivuorokautisesta palveluasumisesta tuettuun ja yhteisölliseen asumiseen
  - Tavoitteena turvata riittävät tilapäishoidon asumispalvelut
  - Laitoshoitoa järjestetään vain erityisen tarpeen tai kuntoutuksen vuoksi
  - Lisätään asumispalvelurakenteen monimuotoisuutta ja omaa palvelutuotantoa
  - Luodaan uusia toimintamalleja ja vahvistetaan vammaisten henkilöiden kotiin vietävän / tuetun asumisen palvelua
  - Lisätään yhteisöllisen asumisen omaa palvelutuotantoa
- Uusi vammaispalvelulaki 1.1.2025
  - Tuettu päätöksenteko ja erityinen osallisuuden tuki
  - Hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden palvelut (uudet asiakkaat)
- Omaishoidon tuen määräraha varattu tiedossa olevan tarpeen pohjalta

Talousarviomuutokset 2024

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta 11.11.2024

Vammaispalvelut 1PA220

VAMMAISPALVELUT 1PA220				TA-muutokset		MTA24/	MTA24/
	TP2023	TA2024	TOT Q3 2024	2024	Muutos TA24	TA24	TP23
TOIMINTATUOTOT	9 031 867	6 021 433	5 876 195	3 526 000	9 547 433	158,6 %	105,7 %
Myyntituotot	1 415 231	458 889	703 489	975 000	1 433 889	312,5 %	101,3 %
Maksutuotot	7 016 900	5 426 823	4 727 737	1 729 000	7 155 823	131,9 %	102,0 %
Tuet ja avustukset	1 910	0	28 676	25 000	25 000	#JAKO/0!	1308,9 %
Muut toimintatuotot	597 826	135 721	416 293	797 000	932 721	687,2 %	156,0 %
TOIMINTAKULUT	-119 223 156	-110 896 656	-95 720 610	-20 567 555	-131 464 211	118,5 %	110,3 %
Henkilöstökulut	-27 127 537	-27 286 959	-21 251 258	-2 223 555	-29 510 514	108,1 %	108,8 %
Palvelujen ostot	-73 595 132	-65 420 068	-58 473 819	-14 730 000	-80 150 068	122,5 %	108,9 %
Aineet, tarvikkeet	-985 516	-913 644	-651 392	33 000	-880 644	96,4 %	89,4 %
Avustukset	-17 454 037	-17 226 933	-15 305 069	-3 647 000	-20 873 933	121,2 %	119,6 %
Muut toimintakulut	-60 934	-49 052	-39 072	0	-49 052	100,0 %	80,5 %
TOIMINTAKATE	-110 191 289	-104 875 223	-89 844 415	-17 041 555	-121 916 778	116,2 %	110,6 %

Perustelut talousarviomuutoksille

- Toimintatuotot + 3,5 milj. € (58,6 %)
  - Talousarvioraamin vuoksi tuottoarviosta puuttuivat muiden hyvinvointialueiden myyntituotot ja pääosin vuokratuotot
  - Kuljetusten omavastuuosuudet puuttuivat talousarviosta
- Toimintakulut + 20,6 milj. € (18,5 %)
  - Henkilöstökulut (+2,2 milj. €): Talousarviovalmistelussa henkilöstökuluihin on tehty leikkaus, kustannuksia nosti hinnoittelutunnusten muutokset ja hoidollisen hoitoringin viiden työntekijän siirtyminen vammaispalveluihin. Kaikkia koululaisten aamu- ja iltapäivähoidon sekä loma-ajan hoidon palkkakuluja ei ollut tiedossa talousarviota laadittaessa.
  - Palvelujen ostot (+ 14,7 milj. €): Talousarvion valmistelussa palvelujen ostoihin kohdistettiin leikkauksia. Asumispalvelujen kilpailutuksen uudet hinnat 1.6.2024 alkaen nousivat keskimäärin 20 %
  - Avustukset (+3,6 milj. €): Talousarvion laadintavaiheessa ei pystytty varautumaan omaishoidon tuen tarpeeseen loppuvuonna tehtyjen päätösten ja hoitopalkkioluokkien korotusten sekä poikkeuksellisen korkean indeksikorotuksen osalta. Myös muut vammaisille myönnettävät avustukset ovat ylittyneet.

Palvelujärjestelmän uudistaminen, Perhe- ja vammaispalvelujen uudistus (R3)

Tilannekatsaus R3

- R3 luonnos julkaistiin syyskuussa
- Valmistelun osallistava vaihe
  - Syksyn aikana luonnosta on esitelty henkilökunnalle, sidosryhmille sekä alueen asukkaille
  - Luonnoksesta on pyydetty lausuntoja
  - On myös ollut verkkokyselyt sekä henkilökunnalle että alueen asukkaille
- Perhe- ja vammaispalvelujen uudistus lähtee päätöksentekoon joulukuussa
  - Aluehallitus 2.12.2024
  - Aluevaltuusto 16.12.2024
- Uudistuksen toimeenpano ajoittuu usealla vuodelle
  - Toimeenpanosuunnitelma laaditaan vuonna 2025

Kiitos!

Pohjois-Savon
hyvinvointialue